Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0049

En ny EU-strategi för fattigdomsbekämpning

Europaparlamentets resolution av den 12 februari 2026 om en ny EU-strategi för fattigdomsbekämpning (2025/2095(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artiklarna 2 och 3.3 i fördraget om Europeiska unionen,

– med beaktande av artiklarna 145–161 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

– med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,

– med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och dess handlingsplan, med mål för 2030, och EU:s sociala resultattavla, med huvudindikatorer och sekundära indikatorer,

– med beaktande av Portoförklaringen av den 8 maj 2021, de förnyade åtagandena vid det sociala forumet i Porto 2023 och La Hulpe-förklaringen av den 16 april 2024,

– med beaktande av målen för hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling, som antogs i New York i september 2015,

– med beaktande av rapporten om hållbar utveckling 2025[1], offentliggjord den 24 juni 2025,

– med beaktande av FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, som antogs 1979,

– med beaktande av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet

[1] Sachs, J.D., Lafortune, G., Fuller, G., Iablonovski, G., *Sustainable Development Report 2025 – Financing Sustainable Development to 2030 and Mid-Century*, Dublin University Press, Dublin, Irland, 2025.

(*Istanbulkonventionen*), som antogs den 11 maj 2011,

– med beaktande av FN:s internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, som antogs i New York den 16 december 1966,

– med beaktande av FN:s konvention om barnets rättigheter, som antogs i New York den 20 november 1989, och de allmänna kommentarerna från FN:s kommitté för barnets rättigheter,

– med beaktande av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som antogs i New York den 12 december 2006,

– med beaktande av FN:s generalförsamlings resolution av den 18 december 2019 om barnets rättigheter,

– med beaktande av konventionerna från Internationella arbetsorganisationen (ILO), inbegripet konvention nr 102 om social trygghet (minimistandard), konvention nr 111 angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning och konvention nr 189 om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare,

– med beaktande av den europeiska sociala stadgan, som antogs i Turin 1961,

– med beaktande av rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung[2],

– med beaktande av rådets direktiv 2000/78/EG av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling[3],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1158 av den 20 juni 2019 om balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare och om upphävande av rådets direktiv 2010/18/EU[4],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2041 av den 19 oktober 2022 om tillräckliga minimilöner i Europeiska unionen[5],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU)

---

2 EGT L 180, 19.7.2000, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj.

3 EGT L 303, 2.12.2000, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj.

4 EUT L 188, 12.7.2019, s. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

5 EUT L 275, 25.10.2022, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj.

2023/970 av den 10 maj 2023 om stärkt tillämpning av principen om lika lön för kvinnor och män för lika eller likvärdigt arbete genom insyn i lönesättningen och efterlevnadsmekanismer[6],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 av den 10 maj 2023 om inrättande av en social klimatfond och om ändring av förordning (EU) 2021/1060[7],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1385 av den 14 maj 2024 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer[8],

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 7 mars 2025 *En färdplan för kvinnors rättigheter* (COM(2025)0097),

– med beaktande av sin resolution av den 30 januari 2020 om lönegapet mellan kvinnor och män[9],

– med beaktande av sin resolution av den 21 januari 2021 om tillgången till anständig och rimligt prissatt bostad för alla[10],

– med beaktande av sin resolution av den 10 februari 2021 om minskad ojämlikhet med särskilt fokus på fattigdom bland förvärvsarbetande[11],

– med beaktande av sin resolution av den 11 mars 2021 om barns rättigheter mot bakgrund av kommissionens strategi för barns rättigheter[12],

– med beaktande av sin resolution av den 29 april 2021 om den europeiska barngarantin[13],

– med beaktande av sin resolution av den 5 juli 2022 om kvinnofattigdom i Europa[14],

– med beaktande av sin resolution av den 5 oktober 2022 om situationen för romer som lever i bosättningar i EU[15],

---

6 EUT L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.
7 EUT L 130, 16.5.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj.
8 EUT L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.
9 EUT C 331, 17.8.2021, s. 5.
10 EUT C 456, 10.11.2021, s. 145.
11 EUT C 465, 17.11.2021, s. 62.
12 EUT C 474, 24.11.2021, s. 146.
13 EUT C 506, 15.12.2021, s. 94.
14 EUT C 47, 7.2.2023, s. 2.
15 EUT C 132, 14.4.2023, s. 29.

– med beaktande av sin resolution av den 15 mars 2023 om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering[16],

– med beaktande av sin resolution av den 9 maj 2023 om genomförandet av skolprogrammet för frukt, grönsaker, mjölk och mjölkprodukter i enlighet med förordningen om en samlad marknadsordning[17],

– med beaktande av sin resolution av den 21 november 2023 om minskande av ojämlikheten och främjande av social inkludering i kristider för barn och deras familjer[18],

– med beaktande av sin resolution av den 21 november 2023 *Barnen först – förstärkning av barngarantin, två år efter dess antagande*[19],

– med beaktande av sin resolution av den 23 november 2023 om skapande av arbetstillfällen: rättvis omställning och investering i samhällsutveckling[20],

– med beaktande av rådets rekommendation av den 22 maj 2019 om förskoleverksamhet och barnomsorg av hög kvalitet[21],

– med beaktande av kommissionens rekommendation 2013/112/EU av den 20 februari 2013 *Bryta det sociala arvet – investera i barnens framtid*[22],

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 24 mars 2021 *EU:s strategi för barnets rättigheter* (COM(2021)0142),

– med beaktande av kommissionens rekommendation (EU) 2024/1238 av den 23 april 2024 om utveckling och förstärkning av integrerade barnskyddssystem som utgår från barnets bästa[23],

– med beaktande av rådets rekommendation (EU) 2021/1004 av den

---

16 EUT C, C/2023/400, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/400/oj.
17 EUT C, C/2023/1063, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1063/oj.
18 EUT C, C/2024/4211, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4211/oj.
19 EUT C, C/2024/4212, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4212/oj.
20 EUT C, C/2024/4224, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4224/oj.
21 EUT C 189, 5.6.2019, s. 4.
22 EUT L 59, 2.3.2013, s. 5.
23 EUT L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj.

14 juni 2021 om inrättande av en europeisk barngaranti[24],

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 7 juni 2023 om en övergripande strategi för psykisk hälsa (COM(2023)0298),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 5 mars 2020 *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020–2025* (COM(2020)0152),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 18 september 2020 *En jämlikhetsunion: EU:s handlingsplan mot rasism 2020–2025* (COM(2020)0565),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 12 november 2020 *En jämlikhetsunion: Jämlikhetsstrategi för hbtqi-personer 2020–2025* (COM(2020)0698),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 7 oktober 2020 *En jämlikhetsunion: EU:s strategiska ram för romers jämlikhet, inkludering och deltagande* (COM(2020)0620),

– med beaktande av rådets rekommendation av den 12 mars 2021 om romers jämlikhet, inkludering och delaktighet[25],

– med beaktande av meddelandet från kommissionen av den 3 mars 2021 *En jämlikhetsunion: EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030* (COM(2021)0101),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 27 januari 2021*Grönbok om åldrande – Främja solidaritet och ansvar mellan generationerna* (COM(2021)0050),

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 9 december 2021 *Bygga upp en ekonomi som fungerar för människor: en handlingsplan för den sociala ekonomin* (COM(2021)0778),

– med beaktande av rådets rekommendation av den 8 november 2019 om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare[26],

– med beaktande av arbetsdokumentet av den 28 juni 2023 från kommissionens avdelningar om tillgången till grundläggande tjänster i EU,

---

24 EUT L 223, 22.6.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj.
25 EUT C 93, 19.3.2021, s. 1.
26 EUT C 387, 15.11.2019, s. 1.

– med beaktande av rådets rekommendation av den 30 januari 2023 om tillräcklig minimiinkomst som säkerställer aktiv inkludering[27],

– med beaktande av den europeiska plattformen för åtgärder mot hemlöshet, som lanserades 2021,

– med beaktande av kommissionens meddelanden av den 30 juni 2021 *En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden – för starkare, sammanlänkade, resilienta och välmående landsbygdsområden 2040* (COM(2021)0345) och av den 27 mars 2024 *Den långsiktiga visionen för EU:s landsbygdsområden: viktiga resultat och vägar framåt* (COM(2024)0450),

– med beaktande av Europeiska regionkommitténs yttrande av den 14 oktober 2025 om en EU-strategi för fattigdomsbekämpning[28],

– med beaktande av relevanta rapporter från FN:s särskilda rapportör om extrem fattigdom och mänskliga rättigheter,

– med beaktande av ståndpunktsdokumentet från Europeiska nätverket mot fattigdom (EAPN) ”Towards the eradication of poverty – EAPN vision and recommendations for the EU Anti-Poverty Strategy”, som offentliggjordes 2025,

– med beaktande av ståndpunktsdokument I och II från ATD Fourth World ”Paving the Way towards an EU Anti-Poverty Strategy”, som offentliggjordes i januari respektive maj 2025,

– med beaktande av ståndpunktsdokumenten från Social Platform från mars 2025 ”A post-2027 Multiannual Financial Framework for Social Europe” och från maj 2025 ”EU Anti-Poverty Strategy”,

– med beaktande av ståndpunktsdokumentet ”Poverty in the EU” från Make Mothers Matter, som offentliggjordes 2025,

– med beaktande av kommissionens studie av den 15 november 2024 ”Transport poverty: definitions, indicators, determinants, and mitigation strategies”,

– med beaktande av Eurochild-rapporten ”Children's Realities in Europe: Progress & Gaps – Eurochild 2024 flagship report on children in need across Europe”, som offentliggjordes 2024,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av yttrandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet,

---

27 EUT C 41, 3.2.2023, s. 1.
28 EUT C, C/2025/6322, 3.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6322/oj.

– med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A10-0260/2025), och av följande skäl:

A. 93,3 miljoner människor i EU (21,0 % av befolkningen) löpte risk för fattigdom eller social utestängning 2024, vilket endast är något lägre än 2019 års nivå. Under 2024 löpte 21,9 % av de EU-invånare som bodde i familjehushåll med underhållsberättigade barn risk för fattigdom och social utestängning.[29]

B. Allvarlig materiell fattigdom definieras som bristen på objekt som är nödvändiga och önskvärda för en tillfredsställande levnadsstandard. År 2024 levde 6,4 % av EU:s befolkning i allvarlig materiell och social fattigdom, i form av till exempel otillräcklig tillgång till uppvärmning, trångboddhet och felnäring. Barn och kvinnor drabbas oproportionerligt hårt av denna företeelse jämfört med andra befolkningsgrupper.

C. Med sin handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter från 2021 antog EU ett mål om att senast 2030 minska antalet personer som löper risk för fattigdom och social utestängning med minst 15 miljoner, inklusive minst 5 miljoner barn, jämfört med 2019. Även om detta mål uppnås skulle omkring 78 miljoner människor i EU, däribland 15 miljoner barn, fortfarande löpa risk för fattigdom och social utestängning fram tills dess. Medlemsstaterna har förbundit sig till nationella mål för att uppnå detta överordnade mål, men utvecklingen går i motsatt riktning i nästan hälften av medlemsstaterna.

D. Fattigdom kränker människovärdet, försvårar ett fullständigt förverkligande av de mänskliga rättigheterna och återspeglar den ojämlika fördelningen av välståndet. För att utrota fattigdomen krävs det lika tillträde till arbetsmarknaden, lika tillgång till tjänster och en politik som säkerställer de politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheternas odelbarhet och universalitet. Fattigdom är en mångfasetterad företeelse som handlar om mer än materiell fattigdom och som även rör hinder för utbildning, hälso- och sjukvård, socialt och demokratiskt deltagande samt ekonomiska möjligheter.

E. Utan ett nytt angreppssätt på EU-nivån för att bekämpa fattigdom kommer det inte att vara möjligt att vända utvecklingen och säkerställa att alla individer kan delta i samhället på lika villkor. För att utrota fattigdomen krävs det en samordnad helhetsstrategi med tillhörande politiska åtgärder som samspelar för att uppnå social sammanhållning och förhindra att ojämlikheter förvärras. För en

---

29 Eurostat, ”Severe material and social deprivation rate by age and sex”, Eurostat data browser, 14 november 2025, hämtad den 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11/default/table?lang=en

sådan övergripande strategi krävs medlemsstaternas, de lokala och regionala myndigheternas och det civila samhällets delaktighet.

F. Familjer med en förälder, i synnerhet de där föräldern är en kvinna, står inför en ökad risk för fattigdom (32 % jämfört med 11,2 % i familjer med två föräldrar[30]), vilket gör att familjemedlemmarna oftare fastnar i en ond cirkel av fattigdom som går i arv från generation till generation. Systembetingade faktorer, såsom bristande tillgång till tjänster, instabila boendeförhållanden, osäker inkomst och otillräckliga tjänster för förebyggande och stöd till familjer, undergräver familjers förmåga att sörja för sina barn i samhället. Förebyggande stöd och assistans inriktat på familjer, inbegripet personer som utsatts för våld i hemmet, är avgörande för att stärka och skydda dessa familjer och bryta den onda cirkeln med fattigdom.

G. Indikatorerna över antalet barn som löper risk för fattigdom har ökat från 23,6 % 2019 till 24,2 % 2024. Att döma av den nuvarande utvecklingen kommer EU inte att uppnå sitt mål att minska antalet barn som lever i fattigdom med minst 5 miljoner fram till 2030. Betydande skillnader kan konstateras bland barn från etniska minoriteter eller med invandrarbakgrund samt barn med funktionsnedsättning och romska barn. De EU-resurser och nationella resurser som för närvarande har satts in är otillräckliga för att råda bot på utmaningen med barnfattigdom i EU.

H. Barnfattigdom beror ofta på fattigdom i familjen, och eftersom det saknas heltäckande åtgärder för att lösa problemet förs fattigdomen vidare genom alla skeden av livet (barndomen, arbetslivet och pensionstiden). För att bryta det negativa sociala arvet är det nödvändigt att ta sig an de fattiga familjerna i sin helhet – både föräldrar och barn. Satsningar på barn och ungdomar, särskilt i förskoleverksamhet och barnomsorg, inbegripet främjande av räknefärdighet och läs- och skrivkunnighet, samt familjestöd, fungerar som en förebyggande åtgärd mot fattigdom och genererar betydande långsiktiga sociala fördelar, och bör därför inte bara ses som sociala utgifter utan som en investering i framtiden.

I. Den 14 juni 2021 antog rådet en rekommendation om en europeisk barngaranti, som utgör en viktig möjlighet att minska ojämlikheten och främja barns sociala inkludering och som ådagalägger engagemanget för en integrerad politik som syftar till att bryta den onda cirkeln av fattigdom och säkerställa att behövande barn har tillgång till grundläggande tjänster, såsom kostnadsfri förskoleverksamhet och barnomsorgstjänster, kostnadsfri utbildning

---

30 Eurostat, ”At-risk-of-poverty rate by poverty threshold and household type”, Eurostat data browser, 14 november 2025, hämtad den 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_li03/default/table?lang=en.

(inbegripet skolaktiviteter och minst en hälsosam måltid per skoldag), kostnadsfri hälso- och sjukvård, hälsosam kost och lämplig bostad. Trots att 5 % av finansieringen från ESF+ har öronmärkts särskilt för att minska barnfattigdomen har andelen barn som löper risk för fattigdom eller social utestängning ökat i vissa medlemsstater, vilket visar på att medlen måste användas mer ambitiöst och effektivt.

J. Tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet är avgörande för små barns sunda utveckling och för att säkerställa lika utbildningsmöjligheter för barn från missgynnade miljöer, barn med funktionsnedsättning och barn med särskilda utbildningsbehov, och lägger grunden för att bryta den onda cirkeln av fattigdom, främja social inkludering och ge hög social avkastning i framtiden. Enligt kommissionen krävs det att EU investerar ytterligare mer än 11 miljarder euro per år för att uppnå Barcelonamålen och säkerställa att minst 45 % av barnen under tre års ålder och minst 96 % av barnen mellan tre år och åldern då obligatorisk grundskoleutbildning börjar senast 2030 deltar i förskoleverksamhet och barnomsorg[31].

K. 2022 minskade det genomsnittliga resultatet i Pisa-undersökningen av 15-åringars grundläggande färdigheter (läsförståelse, matematik och naturvetenskap) med 10 poäng jämfört med den föregående undersökningen, som genomfördes 2018. Underprestation är vanligt bland missgynnade elever, vilket visar på ökande ojämlikhet i utbildningen. Utbildning av god kvalitet, där tonvikt läggs på att stärka den funktionella läs- och skrivkunnigheten, räknefärdighet och digital kompetens i egenskap av grundläggande färdigheter, är en viktig hävstång i kampen mot fattigdom och kan leda till bättre sysselsättningsmöjligheter och förbättrade levnadsvillkor samt ha en positiv inverkan på både den psykiska och fysiska hälsan. Satsningar på utbildning av god kvalitet, särskilt för människor från minoriteter och utsatta grupper, är ett av de effektivaste sätten att på ett varaktigt och strukturellt sätt minska fattigdomen.

L. Med handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter från 2021 antog EU ett mål om att minst 60 % av alla vuxna ska delta i utbildning varje år senast 2030. Medlemsstaterna har förbundit sig till nationella mål för att uppnå detta överordnade mål. Majoriteten av medlemsstaterna har dock hamnat efter med uppnåendet av de nationella målen. År 2022 låg andelen vuxna som deltog i utbildning på 39,5 %, vilket fortfarande är långt under EU:s

---

31 Europeiska kommissionen: generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering, *Employment and social developments in Europe 2024* Europeiska unionens publikationsbyrå, 2024.

mål för 2030[32]. Det krävs ytterligare betydande insatser för att säkerställa tillhandahållande av och tillgång till en utbildningspolitik av god kvalitet som främjar livslångt lärande.

M. Kvinnor drabbas av högre nivåer av fattigdom än män till följd av diskriminering och ojämlikhet, såsom större svårigheter att komma in på arbetsmarknaden, löneojämlikhet, lägre arbetsintensitet, kortare yrkeskarriärer, skillnader i pensionernas och de sociala förmånernas värde[33], svårigheter att få tillgång till viss hälso- och sjukvård och ojämlik fördelning av omsorgs- och hushållsuppgifter[34]. Fattigdom bland kvinnor tar sig många uttryck och måste ses som en komplex och flerdimensionell företeelse som inte bara omfattar sociala, politiska och kulturella aspekter utan även inkomster, bostäder, hälso- och sjukvård och tillgång till utbildning och sociala tjänster, och som inte kan undanröjas enbart genom sysselsättning utan kräver en övergripande och inkluderande strategi som bygger på både att förebygga och minska fattigdom. I alla EU-länder utom två var den allvarliga materiella och sociala fattigdomen 2024 högre för kvinnor (6,6 %) än för män (6,2 %)[35], medan risken för fattigdom eller social utestängning var högre för kvinnor (21,9 %) än för män (20 %) i alla EU-länder[36]. Samma år ansåg sig 23,7 % av kvinnorna och 22,7 % av männen i EU vara fattiga[37]. Av kvinnorna i åldern 65 år och äldre löpte 21,6 % risk för fattigdom, jämfört med omkring

---

32 Europeiska kommissionen: generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur 2024 – *Education and training monitor 2024 – Comparative report*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2024.

33 Briefing – ”The gender gap in pensions in the EU”, Europaparlamentet, generaldirektoratet för EU-intern politik, utredningsavdelningen för ekonomisk politik, vetenskapspolitik och frågor om livskvalitet, juli 2019.

34 https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/gender-equality-index-2021-report/gender-differences-household-chores.

35 Eurostat, ”Severe material and social deprivation rate by age and sex”, Eurostat data browser, 14 november 2025, hämtad den 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11/default/table?lang=en

36 Eurostat, ”Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, Eurostat data browser, 14 november 2025, hämtad den 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

37 Eurostat, ”Subjective poverty by age and sex”, Eurostat web browser, 14 november 2025, hämtad den 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_sbjp01__custom_17284289/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=7d0decb7-866a-4494-b901-58a61bebd575&&page=time:2024.

16,5 % av männen i samma åldersgrupp[38].

N. Det finns ett starkt samband mellan fattigdom och könsrelaterat våld, och fattigdom förvärrar effekterna av könsrelaterat våld, särskilt för marginaliserade kvinnor, såsom hbtqi+-personer. Kvinnor som lever i fattigdom löper större risk att drabbas av våld, inbegripet våld i nära relationer och våld i hemmet, på grund av faktorer som ekonomiskt beroende, otrygga boendeförhållanden och minskad tillgång till stödtjänster[39]. 30,7 % av kvinnorna i EU-medlemsstaterna har utsatts för fysiskt våld eller hot och/eller sexuellt våld av någon under sin livstid[40]. Fattigdom ökar risken för kvinnor att utsättas för människohandel och sexuellt utnyttjande.

O. Fattigdom är dessutom både en orsak till och en följd av intersektionell diskriminering, som på ett oproportionerligt sätt drabbar individer och samhällsgrupper, såsom kvinnor, familjer, människor med olika bakgrunder med avseende på ras och etnicitet, romer och resandefolk, hemlösa, barn i institutionsvård, hbtqia+-personer, äldre och yngre, personer med funktionsnedsättning, personer som utsätts för diskriminering på grund av religion eller övertygelse, personer med kronisk sjukdom eller beroende, anhörigvårdare och ensamstående föräldrar. Dessa grupper är mer sårbara för social utestängning och andra former av kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Det finns betydande hinder på den nuvarande arbetsmarknaden och i de sociala trygghetssystemen för utsatta och marginaliserade grupper. För att avhjälpa fattigdom krävs det därför politiska åtgärder som erkänner och bekämpar dessa överlappande former av marginalisering och säkerställer att alla till fullo och jämlikt åtnjuter samtliga mänskliga rättigheter.

P. Risken för fattigdom eller social utestängning för personer med funktionsnedsättning i EU under 2024 var 61 % högre än för personer utan sådana begränsningar. I EU bodde 2023 omkring 20,2 % av alla personer över 16 år med funktionsnedsättning i ett hushåll som löpte risk för fattigdom. Ungefär 10,5 % av alla personer med funktionsnedsättning i samma åldersgrupp bodde i ett hushåll

---

38 Eurostat, ”Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, Eurostat data browser, 14 november 2025, hämtad den 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

39 Europeiska jämställdhetsinstitutet, *Financial independence and gender equality: Joining the dots between income, wealth, and power*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2024, https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/financial-independence-and-gender-equality.pdf.

40 Europeiska jämställdhetsinstitutet, ”Gender-based violence survey”, https://eige.europa.eu/newsroom/eu-gender-based-violence-survey?language_content_entity=sv.

som löpte risk för allvarlig materiell och social fattigdom. Sysselsättningsklyftan mellan personer med och utan funktionsnedsättning i EU uppgår till 24 procentenheter, och klyftan är ännu större för kvinnor och ungdomar med funktionsnedsättning[41].

Q. Romska befolkningsgrupper och resandefolk fortsätter att vara de som lever i de högsta nivåerna av fattigdom och social utestängning i EU – upp till 80 % löper risk för fattigdom och 48 % lever i allvarlig materiell fattigdom, och romska barn är särskilt utsatta för dessa omständigheter. Data visar att romska kvinnor missgynnas mer än både romska män och andra kvinnor på centrala områden av det sociala livet, såsom utbildning, sysselsättning och hälsa[42].

R. 2021 angav 25 % av romerna att de hade utsatts för diskriminering i vardagssituationer under de senaste tolv månaderna, såsom vid jobbsökande, på arbetsplatsen, relaterat till boende, inom hälso- och sjukvård och i samband med utbildning, men även utsatts för segregation och socioekonomisk utestängning[43], med oproportionerligt höga fattigdomsnivåer som följd. Omkring 80 % av romerna lever under sitt lands gräns för fattigdomsrisk[44].

S. Det finns fortfarande ett digitalt utanförskap i EU, med enskilda personer och grupper som saknar fullständig tillgång till och full användning av informations- och kommunikationsteknik och därför hindras från att delta i det ekonomiska, sociala och politiska livet. En digital klyfta på mer än fem procentenheter kvarstår mellan stads- och landsbygdsområden i hela EU. Den digitala klyftan kan förvärra det digitala utanförskapet för personer i fattigdom och är särskilt uttalad bland utsatta grupper, såsom personer med låga inkomster eller låg utbildningsnivå, äldre, personer med funktionsnedsättning och personer som bor på landsbygden eller i isolerade områden.

---

41 Europeiskt forum för personer med funktionsnedsättning, *EDF 7th Human Rights Report. The Right to work: The employment situation of persons with disabilities in Europe*, 2023, https://www.edf-feph.org/publications/human-rights-report-2023-the-right-to-work/.

42 Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, *Roma Survey – Data in focus: Discrimination against and living conditions of Roma women in 11 Member States*, 2014, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-roma-survey-dif-women-2_en.pdf.

43 Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, *Roma survey 2021 – Roma in 10 European Countries: Main results*, 2021, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf.

44 Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, *Europeiska unionens andra undersökning av minoriteter och diskriminering: Romer – resultat i urval*, 2016, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_sv.pdf.

Nästan hälften av den vuxna befolkningen saknar grundläggande digitala färdigheter, trots att sådana krävs för mer än 90 % av jobben. 5,4 % av alla barn i skolåldern i EU lever i digital fattigdom och tillgången till digitala resurser skiljer sig stort mellan länderna[45]. År 2023 hade 97,7 % av alla hushåll i EU tillgång till åtminstone en fast bredbandsteknik, jämfört med endast 92,2 % på landsbygden. 2023 konstaterades att 32 % av EU-befolkningen i åldern 16–29 år har digitala färdigheter som inte når upp till grundnivån, och denna siffra var så hög som 43 % bland dem med låg utbildningsnivå, vilket belyser en betydande digital kompetensklyfta inom befolkningsgruppen ungdomar[46].

T. Tillgång till snabbt och tillförlitligt internet är avgörande för deltagande i ett kunskapsdrivet och välinformerat samhälle samt för tillgång till sysselsättning, utbildning, offentliga tjänster och hälso- och sjukvård. Digitaliseringen av offentliga tjänster erbjuder stora möjligheter, men kräver riktade insatser för att säkerställa inkludering av utsatta grupper.

U. En persons sysselsättningssituation har stor inverkan på risken för fattigdom eller social utestängning i EU. Under 2024 upplevde 8,2 % av alla förvärvsarbetande i EU fattigdom trots arbete[47] på grund av låga löner, anställningsotrygghet och otrygga arbetsvillkor. En analys av data för 2022 visar att fattigdomen bland förvärvsarbetande var oproportionerligt högre bland deltidsarbetande (13,5 %) jämfört med heltidsarbetande (7,1 %)[48]. Fattigdom bland förvärvsarbetande förblir en strukturell utmaning som sätter betydande social och ekonomisk press på drabbade hushåll och står i vägen för social inkludering och ekonomisk stabilitet. Det är av största vikt att ta itu med fattigdomen bland förvärvsarbetande för att främja rättvis sysselsättning, minska ojämlikheten och säkerställa en hållbar och inkluderande ekonomisk utveckling i hela EU. Kollektivförhandlingar, fackföreningar och dialog mellan arbetsmarknadens parter spelar en nyckelroll för att förbättra arbets- och anställningsvillkoren och i förlängningen levnadsvillkoren.

---

45 Ayllón, S., Holmarsdottir, H. & Lado, S., *Digitally Deprived Children in Europe*, Child Indicators Research, vol. 16, s. 1315–1339, 2023, https://doi.org/10.1007/s12187-022-10006-w.

46 Bertoni, E., Cosgrove, J. och Cachia, R., *Digital skills gaps – a closer look at the Digital Skills Index* (DSI 2.0), Europeiska kommissionen, Ispra, 2024, JRC140617, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC140617.

47 Eurostat, den sociala resultattavlan, https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/social-scoreboard.

48 Europeiska kommissionen, ”Employment and Social Developments in Europe” (ESDE), 2023, Europeiska kommissionen, hämtad den 9 december 2025, https://op.europa.eu/webpub/empl/esde-2023/.

V. I EU:s rapport om pensionernas tillräcklighet för 2024 betonas att omkring 18,5 miljoner människor i åldern 65 år eller äldre i EU under 2022 löpte risk för fattigdom eller social utestängning[49]. Fattigdomsrisken i denna åldersgrupp var 2022 14,2 % för män och 19,8 % för kvinnor. Fattigdomsrisken bland de som är 65 år eller äldre har ökat stadigt på grund av att fattigdomen ökar och befolkningen åldras.

W. Offentliga tjänster av hög kvalitet till överkomliga priser är avgörande för att uppnå höga nivåer av socialt skydd, social sammanhållning och delaktighet. Ett antal aspekter försvårar tillhandahållandet av offentliga tjänster av hög kvalitet, såsom problem kring tjänsternas kontinuitet, ökad efterfrågan och otillräckliga resurser, vilket delvis förvärras av befolkningens åldrande. Alla i EU har rätt till tillgång till grundläggande tjänster av hög kvalitet tillsammans med stödåtgärder för behövande. Människor som löper risk för fattigdom eller social utestängning står inför strukturella hinder i detta avseende, såsom bristande infrastruktur eller avsaknad av färdigheter eller monetära resurser, särskilt romer och hemlösa.

X. Omkring 8 procent av européerna, vilket motsvarar cirka 36 miljoner människor i hela unionen, hade under 2024 inte råd med en balanserad måltid innehållande kött, fisk eller en vegetarisk motsvarighet varannan dag, och problemet är särskilt akut bland ensamstående, studenter och unga vuxna, låginkomstfamiljer och invandrare. Faktisk tillgång till mat bör betraktas som en grundläggande mänsklig rättighet, vilket efterfrågas i ett pågående europeiskt medborgarinitiativ.

Y. Tillgång till vatten är ett grundläggande behov och en grundläggande mänsklig rättighet. Ungefär 9,8 miljoner människor i EU saknar säkert förvaltade dricksvattentjänster[50]. Ytterligare 9,4 miljoner är hänvisade till grundläggande vattentjänster utanför hemmet[51], och omkring 450 000 personer saknar tillgång till

---

49 Europeiska kommissionen: Generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering och kommittén för socialt skydd *The 2024 pension adequacy report – Current and future income adequacy in old age in the EU*. Volym I, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2767/909323.

50 Världsbanken, ”People using safe managed drinking water services (% of population) – European Union”, hämtad den 9 december 2025, https://data.worldbank.org/indicator/SH.H2O.SMDW.ZS?locations=EU.

51 Världsbanken, ”People using least basic drinking water services (% of population) – European Union”, hämtad den 9 december 2025, https://data.worldbank.org/indicator/SH.H2O.BASW.ZS?locations=EU.

grundläggande dricksvattentjänster[52]. Avsaknaden av tillgång till dricksvatten och vatteninfrastruktur drabbar marginaliserade grupper på ett oproportionerligt sätt.

Z. Uppskattningsvis 1 286 691 personer i Europeiska unionen var hemlösa en given natt 2024[53]. Romer och andra marginaliserade grupper drabbas oproportionerligt hårt av vräkningar från kommunala bostäder, inklusive romer som betalar sin hyra som sig bör. I många fall tillhandahåller myndigheterna varken alternativt boende eller lämplig ersättning vid expropriation[54].

AA. Minst 1,4 miljoner människor bor fortfarande på institution i EU, och denna siffra är eventuellt i underkant på grund av den bristande tillgången till, enhetligheten och täckningen av data. Fattigdom fortsätter att vara en av de faktorer som bidrar till familjeseparationer i EU. När barn placeras på institution får det allvarliga konsekvenser för barn och familjer, eftersom det befäster stigmatisering och social isolering och för vidare det sociala arvet från en generation till en annan[55]. Personer som bor på institution känner sig ofta isolerade från samhället i stort och även om de skulle vilja ha bättre kontroll över sina liv har de inte tillräcklig kontroll över sina liv och de beslut som påverkar dem. Trots att EU länge har verkat för avinstitutionalisering krävs det fortsatta insatser på både EU-nivå och nationell nivå för att göra det möjligt för utsatta grupper att leva i en familje- eller samhällsmiljö.

AB. Människor som lever i fattigdom drabbas oproportionerligt hårt av begränsad tillgång till hälsosam mat och hälso- och sjukvård av god kvalitet. Fattigdom är följaktligen förbundet med en ökad risk för fysiska och psykiska hälsoproblem. Sambandet mellan fattigdom och hälsa präglas i stor mån av svårigheter att få tillgång till hälso- och sjukvård, såsom primärvård, och färre inläggningar på sjukhus. Fattigdom, social isolering och kronisk stress är nära förbundna med

---

52 Eurostat, ”Population having neither a bath, nor a shower, nor indoor flushing toilet in their household by poverty status”, Eurostat data browser, 28 oktober 2025, hämtad den 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_06_10/default/table?lang=en.

53 Europeiska sammanslutningen av nationella organisationer som arbetar med hemlösa (Feantsa), *9th overview of housing exclusion in Europe 2024*, https://www.feantsa.org/resources/9th-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2024.

54 Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter, *Housing conditions of Roma and Travellers in the European Union – Comparative report*, 2009, https://fra.europa.eu/en/publication/2011/housing-conditions-roma-and-travellers-european-union-comparative-report.

55 UNICEF, *Policy brief: Keeping families together in Europe*, 2024, https://www.unicef.org/eca/media/36541/file/Keeping%20families%20together%20in%20Europe.pdf.

varandra, såtillvida att de undergräver det psykiska välbefinnandet, ökar risken för beroende och leder till en högre dödlighet, och ökar risken att dö i förtid. Fattigdom och beroende förstärker varandra ömsesidigt och skapar en ond cirkel som förvärrar den sociala utestängningen. För att utrota fattigdomen krävs det följaktligen att förhållningssättet till beroende bygger på hälsa och sjukvård och är evidensbaserat samt prioriterar förebyggande och återhämtning.

AC. Familjer har åtskilliga utmaningar som hänger samman med varandra att hantera, som ingen enskild tjänst eller organisation kan lösa på egen hand. Kontinuitet i tjänsterna och korrekt samordning mellan tjänsterna är avgörande för att förbereda och underlätta de omställningar som barn kan komma att ställas inför. Familjer i riskzonen kan ha begränsad tillgång till psykiatrisk vård på grund av ekonomiska hinder, stigmatisering eller bristande tillgänglighet. Diskriminering är direkt kopplat till fattigdom eftersom diskriminering hindrar människor som lever i fattigdom från att nå upp till en skälig levnadsstandard.

AD. De sociala trygghetssystemen måste stärkas för att stå pall för demografiska utmaningar, nya arbetsformer och den gröna och den digitala omställningen. Det sociala skyddets effektivitet när det gäller att minska fattigdomen minskade under perioden 2021–2024 från 37,1 % till 34,4 %[56]. På den nuvarande arbetsmarknaden och i de sociala trygghetssystemen står utsatta och marginaliserade grupper inför betydande hinder.

AE. Minimiinkomstsystem är fortfarande ett viktigt verktyg för att sörja för inkomsttrygghet och minska ojämlikheten och fattigdomen i hela EU. Minimiinkomstsystemen skiljer sig avsevärt mellan medlemsstaterna när det gäller förmånernas tillräcklighet och täckning och deras koppling till aktiveringsåtgärder på arbetsmarknaden. Minimiinkomstnivåerna ligger långt under de nationella fattigdomströsklarna i de flesta medlemsstater. Det beräknas att 30–50 % av den stödberättigade befolkningen inte utnyttjar minimiinkomstsystemen, vilket undergräver målen för detta stödinstrument.

AF. Det är nödvändigt att se till att människor med egen erfarenhet av fattigdom görs delaktiga i att utforma och utvärdera politik som påverkar dem för att på så vis öka det demokratiska deltagandet, egenmakten och den sociala frigörelsen för personer som lever i fattigdom, men även för att se till att dessa politiska åtgärder ger ett mer effektivt och rättvist resultat.

AG. De yttersta randområdenas avlägsna belägenhet, ökaraktär, ringa storlek, besvärliga terräng- och klimatförhållanden samt ekonomiska

---

56 Eurostat, den sociala resultattavlan, https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/social-scoreboard.

beroende av specifika industrier och produkter begränsar deras utveckling stort. Ojämlikhet är en av de största sociala utmaningarna för de yttersta randområdena, som i oproportionerlig grad är drabbade av hög fattigdom och arbetslöshet samt har en oproportionerligt hög andel elever som lämnar skolan i förtid och individer som varken arbetar eller studerar. Bruttonationalprodukten i de yttersta randområdena ligger betydligt under genomsnittet i EU och medlemsstaterna (60 % av genomsnittet i EU-27).

AH. De faktorer som bidrar till fattigdomscykeln i landsbygdsområden är specifika, och utmaningarna för utsatta människor som bor på landsbygden skiljer sig från utmaningarna för utsatta människor som bor i stadsområden. Brist på sysselsättningsmöjligheter, offentliga tjänster (inbegripet utbildning och kollektivtrafik) och digital konnektivitet, höga energi- och transportpriser och demografisk utveckling såsom avfolkning bidrar till ökad fattigdom i landsbygdsområden. Kvinnor som bor på landsbygden löper särskild risk för fattigdom på grund av begränsad tillgång till sysselsättning, tjänster och socialt stöd. EU-strategin för fattigdomsbekämpning måste ta hänsyn till dessa territoriella särdrag och sörja för skräddarsydda politiska åtgärder och finansieringsmekanismer som effektivt främjar social delaktighet och territoriell sammanhållning.

AI. Samordning och integration bör ske på flera nivåer när det gäller instrument som är kopplade till strategin för fattigdomsbekämpning. En robust styrningsmekanism för övervakning av strategins mål är avgörande. Strategin kommer endast att ge resultat om den rustas med tillräckliga ekonomiska resurser och om dess mål stöds av de olika sektoriella EU-fonderna. Bestämmelserna om fattigdom och social delaktighet i den fleråriga budgetramen bör förnyas, förses med tillräcklig finansiering och öronmärkas i den kommande fleråriga budgetramen.

AJ. Det behövs transparenta och djuplodande mekanismer för insamling och rapportering av data på EU- och medlemsstatsnivå för att övervaka framstegen i förhållande till de överordnade målen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter för 2030, inbegripet målet att minska antalet personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning med minst 15 miljoner jämfört med 2019 års siffror.

En strategi för att utrota fattigdom

1. Europaparlamentet är bekymrat över att det 2024 fortfarande fanns 93,3 miljoner människor i EU som löpte risk för fattigdom eller social utestängning, däribland 20 miljoner barn, vilket motsvarar en fjärdedel av alla barn i EU, och att 27 miljoner människor i EU levde i allvarlig materiell och social fattigdom.

2. Europaparlamentet betonar att fattigdom är en komplex företeelse som påverkar alla livets områden, har sin grund i systemisk och

strukturell orättvisa och överlappar med historiska ojämlikheter som bygger på kön och könsuttryck, ras och etnicitet, religion, migrantstatus, ålder, sexuell läggning och funktionsnedsättning.

3. Europaparlamentet betonar att den mest hållbara politiken för fattigdomsbekämpning är en politik som förhindrar att fattigdom uppstår över huvud taget. Parlamentet efterlyser en övergripande strategi för förebyggande åtgärder mot fattigdomens och det sociala utanförskapets bakomliggande orsaker och flerdimensionella aspekter, samt de punkter där dessa genomkorsar varandra, med avseende på tillgång till arbetstillfällen av god kvalitet, socialt skydd och minimiinkomst, offentliga tjänster, utbildning, insatser i barndomen, hälso- och sjukvård, livsmedel, bostäder, energi och beskattning. Parlamentet understryker att man endast kan bekämpa fattigdom genom att främja politik som säkerställer de politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheternas odelbarhet och universalitet.

4. Europaparlamentet påminner om att fattigdom drabbar marginaliserade och utsatta grupper i samhället oproportionerligt hårt, till exempel kvinnor, familjer, människor med olika bakgrunder med avseende på ras och etnicitet, romer och resandefolk, hemlösa, barn i institutionsvård, hbtqia+-personer, äldre och yngre, personer med funktionsnedsättning, personer som utsätts för diskriminering på grund av religion eller övertygelse, personer med kronisk sjukdom eller beroende, anhörigvårdare och ensamstående föräldrar. Parlamentet betonar att det behövs riktade åtgärder för att ta itu med detta, med särskild uppmärksamhet på dem som löper störst risk för extrem fattigdom.

5. Europaparlamentet påminner om att EU inom ramen för handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter har åtagit sig att fram till 2030 minska antalet personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning med minst 15 miljoner, varav minst 5 miljoner barn. Parlamentet betonar att EU och medlemsstaterna inte kommer att uppnå dessa mål för fattigdomsminskning utan ett paradigmskifte i kampen mot fattigdom och utan tillräcklig finansiering.

6. Europaparlamentet uppmanar Europeiska kommissionen att lägga fram en omfattande, ambitiös och adekvat finansierad strategi för fattigdomsbekämpning som innefattar följande allmänna mål och riktlinjer:

   a) Erkännande av fattigdom som en kränkning av människans värdighet som undergräver ett fullständigt åtnjutande av de mänskliga rättigheterna och som en grund för främjande av ett rättighetsbaserat förhållningssätt i linje med internationella rättsliga ramar, särskilt artikel 25 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

b) Fastställande av målet att snabbt, senast till 2035, utrota fattigdomen, med utgångspunkt i standarderna i FN:s mål för hållbar utveckling och den europeiska pelaren för sociala rättigheter, samtidigt som man utvecklar mellanliggande framstegsindikatorer, tydliga delmål och en övervakningsram som möjliggör lämplig samordning av politik och finansieringsbehov.
c) Korrekt samordning mellan kommissionen och medlemsstaterna, och vid behov med regionala myndigheter i enlighet med subsidiaritetsprincipen, för att uppnå detta mål.
d) En övergripande, människocentrerad och integrerad livscykelinriktad strategi för långsiktig politik för fattigdomsbekämpning, som kombinerar universella och riktade åtgärder från barndomen och under livets alla skeden, med målet att utrota fattigdom och främja social delaktighet som ett övergripande kriterium i sektorspolitiken.
e) Deltagande av personer med egen erfarenhet av fattigdom i utformningen, genomförandet och utvärderingen av politik som påverkar dem, på ett inkluderande, effektivt och transparent sätt som går hand i hand med en metod och kapacitetsuppbyggnad.
f) En grundläggande och övergripande princip om icke-diskriminering som genomsyrar strategin för fattigdomsbekämpning för att ta itu med strukturella ojämlikheter och stigmatisering i samhället orsakad av diskriminering som förvärrar fattigdomen och det sociala utanförskapet.
g) Fördelning av tillräckliga och varaktiga budgetmedel för åtgärder för fattigdomsbekämpning genom den fleråriga budgetramen och nationella budgetmekanismer för att stödja ett fullständigt genomförande av strategin för fattigdomsbekämpning och säkerställa dess långsiktiga effekt.

7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att uppmärksamma de strukturella kopplingarna mellan fattigdom och könsrelaterat våld och att ta itu med könsrelaterat våld som en central strategi för att utrota fattigdom, särskilt bland kvinnor och barn, med insikten att alla typer av våld måste utrotas för att kvinnor ska kunna delta fullt ut i samhället och ekonomin och få tillgång till utbildning, sysselsättning och sociala tjänster och därigenom uppnå ekonomiskt oberoende. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att öka de offentliga investeringarna i politik som ska motverka könsrelaterat våld. Parlamentet välkomnar EU:s ratificering av Istanbulkonventionen och uppmanar med kraft Bulgarien, Litauen, Slovakien, Tjeckien och Ungern att slutföra sina ratificeringsprocesser utan ytterligare dröjsmål.
Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa ett effektivt genomförande av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer, för att garantera att kvinnor som lever i fattigdom eller utsätts för andra typer av våld har tillräcklig och villkorslös tillgång till skyddat boende, stödtjänster för överlevare, rättshjälp och socialt bistånd, oavsett uppehålls- eller migrationsstatus.

Rättvisa arbetsvillkor och en rättvisare fördelning av inkomster och välstånd

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att genomföra målet om full och anständig sysselsättning samt adekvat socialt skydd, sociala tjänster för alla och en rättvis fördelning av inkomst och välstånd som en riktlinje för den ekonomiska och sociala politiken. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen och medlemsstaterna att stärka sin aktiva arbetsmarknadspolitik, särskilt för dem som befinner sig längst från arbetsmarknaden. Parlamentet betonar att en effektiv aktiv arbetsmarknadspolitik bör omfatta mer än tillgång till sysselsättning och även inkludera tjänster som gör det möjligt för människor att stanna kvar i arbetslivet.

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja politik som skyddar och stöder arbetstagares rättigheter, arbetstillfällen av god kvalitet, stabila anställningsförhållanden och skydd mot uppsägning utan saklig grund, rättvisa löner, inbegripet lika lön för lika arbete och lika lön för kvinnor och män, livslångt lärande, kompetenshöjning och omskolning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, icke-diskriminering och tillgång till tillräckligt socialt skydd. Parlamentet välkomnar i detta avseende tillkännagivandet av en färdplan för sysselsättning av hög kvalitet för att säkerställa en rättvis omställning för alla arbetstagare och egenföretagare, särskilt genom att öka kollektivavtalstäckningen. Parlamentet betonar att denna färdplan utgör en möjlighet att fastställa en individuell rätt till utbildning och livslångt lärande. Parlamentet betonar att en av tolv förvärvsarbetande i EU fortfarande lever i fattigdom. Parlamentet poängterar med avseende på detta att det inte bör finnas någon arbetslöshet bland förvärvsarbetande i EU och kräver att kommissionen och medlemsstaterna tar itu med detta problem genom att åtgärda strukturella hinder utöver arbetskvalitet, bland annat genom att ge tillgång till och stöd för barnomsorg, förbättra erkännandet av kvalifikationer och åtgärda bristen på skräddarsydd karriärvägledning och skräddarsytt utbildningsstöd. Parlamentet betonar att införlivandet av direktiv (EU) 2022/2041 om tillräckliga minimilöner kommer att vara avgörande för att förebygga och bekämpa risken för fattigdom bland arbetstagare, samtidigt som incitamenten för att arbeta stärks.

10. Europaparlamentet betonar behovet av att stärka medbestämmandet på arbetet som ett verktyg för att bekämpa fattigdom bland förvärvsarbetande, genom organisationsrätten och rätten till kollektiva åtgärder och förbättrade kollektivförhandlingar, genom fackliga rättigheter, bland annat friheten att bilda och ansluta sig till fackföreningar, samt genom att förbättra balansen mellan arbete och privatliv och tillhandahålla rättvisa arbetsvillkor, inbegripet arbetstid, och anpassa arbetsvillkoren till mänskliga behov.

11. Europaparlamentet betonar behovet av att stärka de offentliga arbetsförmedlingarna, utbildningsvägarna och systemen för stöd i jobbsökandet för personer som lever i fattigdom och för utsatta grupper, särskilt långtidsarbetslösa och lågutbildade personer. Parlamentet betonar vikten av individanpassad vägledning och erkännande av informella färdigheter samt av att koppla utbildning till arbetstillfällen av hög kvalitet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att utveckla och utvidga nationella ramar för validering av icke-formellt och informellt lärande, vilket gör det möjligt att erkänna praktiska erfarenheter inom sektorer som exempelvis bygg, jordbruk, hälso- och sjukvård och social omsorg, hotell och restaurang, tillverkning, hantverk, logistik och informations- och kommunikationsteknik, på grundval av rådets rekommendation av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande[57].

12. Europaparlamentet betonar vikten av att stödja kvinnors möjligheter till entreprenörskap och egenföretagande, särskilt i landsbygdsområden, på öar och i andra geografiskt avlägsna områden, som ett sätt att uppnå bättre ekonomisk inkludering och jämställdhet och bekämpa fattigdom, skapa lokala arbetstillfällen och främja en inkluderande ekonomisk utveckling. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa riktat stöd till kvinnliga företagare genom förbättrad tillgång till finansiering, företagsutbildning, digitala verktyg och marknader. Parlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en politik som underlättar kvinnors tillgång till arbetstillfällen av hög kvalitet och möjligheter till företagande, genom incitament för företag att anställa och befordra kvinnor, särskilt ensamstående mödrar, och att tillhandahålla flexibla arbetsformer.

13. Europaparlamentet framhåller att segregering i tillgången till ordinarie undervisning för barn med funktionsnedsättning leder till social utestängning och förblir en utmaning i hela EU. Parlamentet kräver att man i EU-strategin för fattigdomsbekämpning säkerställer att utbildning är tillgänglig för barn med funktionsnedsättning, både när det gäller fysisk infrastruktur och utbildningsresurser, för att garantera lika möjligheter för alla elever. Parlamentet betonar att tekniska hjälpmedel och artificiell intelligens (AI) till överkomliga priser kan förbättra inkluderande undervisning för elever med funktionsnedsättning genom att tillhandahålla individanpassat stöd, adaptiva verktyg och bättre kommunikation. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att investera i denna teknik och se till att lärare utbildas för att integrera den på ett effektivt sätt. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa robusta skyddsåtgärder så att inte romska barn felaktigt diagnostiseras med intellektuella funktionsnedsättningar eller särskilda utbildningsbehov, vilket leder till segregering på

---

57 EUT C 398, 22.12.2012, s. 1.

utbildningsområdet. Parlamentet betonar vikten av icke-diskriminerande bedömningsmetoder samt politik för inkluderande utbildning som upprätthåller alla barns rättigheter och värdighet.

14. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen och medlemsstaterna att ta hänsyn till ansatsen i 2023 års rapport från FN:s särskilda rapportör för extrem fattigdom och mänskliga rättigheter för att bekämpa fattigdom genom faktisk tillgång till arbete och målet om full sysselsättning och arbetstillfällen av god kvalitet, bland annat genom att skapa eller stärka särskilda instrument som främst syftar till att bekämpa arbetslöshet och undersysselsättning, tillhandahålla individanpassat stöd och öka anställbarheten för de människor som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden, särskilt människor från missgynnade och utsatta grupper, såsom romer och personer med funktionsnedsättning. Parlamentet anser att man i dessa instrument bör beakta både den privata och den offentliga sektorns roll samt medlemsstaternas sociala ansvar.

15. Europaparlamentet anser att den sociala ekonomin är en viktig del av EU:s sociala marknadsekonomi och en drivkraft för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och dess mål, eftersom den ofta ger sysselsättning till utsatta och utestängda grupper. Parlamentet vill att strategin för fattigdomsbekämpning ska stärka den sociala ekonomin i linje med EU:s handlingsplan för den sociala ekonomin och Liègefärdplanen för den sociala ekonomin i Europeiska unionen. Parlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att undersöka innovativa finansieringsmekanismer, såsom sociala obligationer, för att finansiera projekt till stöd för utvecklingen av den sociala ekonomin i EU[58].

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att mot bakgrund av levnadskostnadskrisen säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomliga samhällsviktiga varor och tjänster, såsom livsmedel, energi, vatten, bostäder, transporter och kommunikationer.

Tillgång till offentliga tjänster av god kvalitet, socialt skydd och stödåtgärder

17. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att bekämpa fattigdom genom att verka för en offentlig politik som säkerställer de politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheternas odelbarhet och universalitet. Parlamentet understryker vikten av ett tvärvetenskapligt tillvägagångssätt och av att bekämpa fattigdom och social

---

58 Europaparlamentets resolution av den 6 juli 2022 om EU:s handlingsplan för den sociala ekonomin (EUT C 47, 7.2.2023, s. 171).

uteslängning, särskilt genom att främja tillgången till bostäder, offentliga platser och tjänster, hälso- och sjukvård, välbefinnande och livskvalitet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utveckla metoder för att bedöma strukturella eller systemiska hinder som finns för att ta sig ur fattigdom och socialt utanförskap och delta fullt ut i samhället, oavsett om det är hinder i deras rättssystem eller i deras offentliga politik eller genomförandet av denna på territoriell nivå.

18. Europaparlamentet kräver att man inkluderar kvalitativa indikatorer i EU:s strategi för fattigdomsbekämpning för att bättre återspegla fattigdomens flerdimensionella aspekter.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att avsevärt öka de offentliga investeringarna i politik som garanterar sociala rättigheter genom att ge alla tillgång till offentliga tjänster av hög kvalitet och varor och tjänster av allmänt ekonomiskt och socialt intresse, såsom anständiga bostäder, livsmedel, vatten, sanitet, energi, transporter, kommunikationer samt kultur- och fritidsaktiviteter. Parlamentet betonar att tillgång till hälsosam och ekonomiskt överkomlig kost är ett grundläggande behov, särskilt för individer och familjer som lever i extrem fattigdom, barn, äldre ensamboende och marginaliserade grupper. Parlamentet understryker att sådana investeringar bidrar till att bryta den onda cirkeln med nedärvd fattigdom och möjliggör inkludering i samhället och på arbetsmarknaden, särskilt på områden som utbildning, inbegripet förskoleverksamhet och barnomsorg, hälso- och sjukvård, inbegripet psykisk hälso- och sjukvård, och socialt skydd.

20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaterna i främjandet av en bostadspolitik som säkerställer allmän tillgång till anständiga bostäder till överkomliga priser, i linje med FN:s mål för hållbar utveckling och den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, särskilt artikel 25, och som omfattar särskilda åtgärder för att motverka hemlöshet. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att EU-planen för bostäder till överkomlig kostnad tillgodoser bostadsbehoven i alla EU-länder, samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras, med särskilt fokus på människor som lever i fattigdom, utsatta barn, ungdomar och marginaliserade grupper. Parlamentet understryker den viktiga roll som tillgängliga bostäder till överkomlig kostnad spelar för att stödja avinstitutionalisering och förhindra institutionalisering på grund av fattigdom, undermåliga bostäder eller brist på stöd[59]. Parlamentet kräver att man i planen avsätter robusta EU-medel för utbyggnad och renovering av det allmännyttiga och subventionerade bostadsbeståndet. Parlamentet efterlyser en översyn av reglerna för statligt stöd för att göra det möjligt för medlemsstaterna att

---

59 Eurofound, *Paths towards independent living and social inclusion in Europe*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg. 2024.

investera mer i allmännyttiga och subventionerade bostäder, åtgärder som stöder program för subventionerade bostäder och bostadskooperativ inom den ideella sektorn och den sociala ekonomin samt åtgärder för att skydda hyresgäster, säkerställa stabila bostadsförhållanden, förhindra vräkningar utan egen förskyllan och bekämpa bostadsspekulation.

21. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att, med respekt för subsidiaritetsprincipen, stödja medlemsstaterna i genomförandet och utvidgningen av program och åtgärder, såsom Bostad först, för att få bukt med och förebygga hemlöshet, särskilt bland barn, och erkänna hemlöshet som en av de allvarligaste och mest synliga formerna av fattigdom och social utestängning. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att lägga fram en robust handlingsplan med specifika mål som syftar till att få ett slut på hemlösheten i EU senast 2030 och som måste omfatta särskilda åtgärder för att förebygga hemlöshet i allmänhet och hemlöshet bland barn och familjer samt hemlöshet på grund av förlorade arbetstillfällen och otrygga anställningsvillkor i synnerhet, och för att bekämpa hemlöshet bland kvinnor, som ofta orsakas av familjevåld och våld i hemmet, samt åtgärder för att förbättra tillgången till bostäder för personer med funktionsnedsättning och äldre människor.

22. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att inrätta och stödja centrum för hemlösa där man erbjuder grundläggande och specialiserad hälso- och sjukvård, såväl somatisk som psykisk, som är skräddarsydd för hemlösa personers behov, kompletterat med utbildningsprogram, inklusive rådgivning, som syftar till att förhindra narkotikamissbruk och kompetensutvecklingsinitiativ för att underlätta återintegrering i samhället. Parlamentet uppmanar kommissionen att ge vägledning och underlätta utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna för att säkerställa att dessa centrum drivs på ett effektivt och humant sätt.

23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta effektiva åtgärder och anta en ändamålsenlig politik för att genomföra principen om lika lön för lika arbete och bekämpa ojämlikhet och diskriminering på arbetsplatsen, i synnerhet sådan som grundar sig på kön, ras eller etniskt ursprung, funktionsnedsättning, ålder, socioekonomisk bakgrund, sexuell läggning, könsidentitet eller migrationsstatus. Parlamentet betonar vikten av ett snabbt genomförande av direktiv (EU) 2023/970 om lika lön för lika arbete och av informationskampanjer och utbildning om medvetna och omedvetna fördomar för att förhindra sådan ojämlikhet och diskriminering.

24. Europaparlamentet efterlyser nya påskyndade insatser för att överbrygga sysselsättningsskillnaden och pensionsklyftan mellan kvinnor och män och för att öka investeringarna i offentliga tjänster

och social infrastruktur. Parlamentet kräver att kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att utveckla riktade åtgärder för att säkerställa tillräckliga pensionsnivåer.

25. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta en politik som stärker rättigheterna i samband med moderskap, faderskap, föräldraskap och annat vårdnadshavarskap, främjar balansen mellan arbete och privatliv, inklusive flexibla arbetstidsarrangemang, underlättar kvinnors tillgång till garanterad inkomst under mammaledighet och stödjer deras återintegrering på arbetsmarknaden efter graviditet och mammaledighet samt säkerställer lämpliga villkor för amning på arbetsplatsen. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att införa och främja en politik för tillgänglig pappaledighet med adekvat ersättning, så att fäder kan knyta starka band till sina barn, dela omsorgsansvaret lika och vara lediga den tid som behövs för att stödja barnets tidiga utveckling och familjens välbefinnande.

26. Europaparlamentet betonar den oproportionerligt stora inverkan som oavlönat omsorgsarbete har på kvinnor och deras ekonomiska säkerhet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka sina offentliga nationella och regionala vård- och omsorgssystem för att säkerställa att alla individer, både äldre och yngre, oavsett bakgrund, har tillgång till professionella omsorgstjänster som garanterar goda arbetsvillkor för vård- och omsorgspersonal. Parlamentet framhåller att vårdtjänster i hemmet är avgörande för att tillhandahålla personcentrerad vård och omsorg av hög kvalitet för dem som behöver det, däribland äldre, samt barnomsorg av hög kvalitet. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att undersöka möjligheten att införa metoder och åtgärder som ger stöd till anhörigvårdare, särskilt dem som vårdar personer från låginkomsthushåll som efter en yrkesmässig bedömning anses oförmögna att leva självständigt, som ett sätt att stödja värdig, samhällsbaserad vård.

27. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta en politik och ge tillgång till stöd för återinträde på arbetsmarknaden för arbetstagare, särskilt kvinnor som under ett antal år stått utanför arbetskraften på grund av familjeansvar.

28. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att garantera allmän tillgång till ekonomiskt överkomlig offentlig hälso- och sjukvård av hög kvalitet, inbegripet prenatal vård, mödravård, neonatal vård och pediatrisk vård – bland annat primärprevention, vaccinationsprogram och primärvård – tillgång till diagnosticering, behandling och rehabilitering, och tillgång till ett brett utbud av medicinska och terapeutiska specialistbehandlingar, som garanterar alla kvinnor rätten till sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård, utöver riktade åtgärder för att säkerställa tidig upptäckt och tidiga insatser för dem som löper risk för hälsoproblem och utvecklingsmässiga svårigheter, samt att förbättra riktade tjänster för insatser i barndomen som syftar till att främja barns utveckling, välbefinnande och sociala delaktighet.

29. Europaparlamentet erkänner att mensfattigdom, som påverkar uppskattningsvis 10 % av den menstruerande befolkningen, är en strukturell form av fattigdom och bristande jämställdhet i EU. Parlamentet understryker dess oproportionerliga inverkan på kvinnor och flickor med låg inkomst, flyktingar, asylsökande, ungdomar, hemlösa, personer med funktionsnedsättning och andra i utsatta situationer. Parlamentet betonar att mensfattigdom allvarligt begränsar deltagandet i det sociala livet, utbildning och yrkeslivet. Parlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en omfattande handlingsplan som en del av EU:s strategi för fattigdomsbekämpning, som säkerställer gratis eller ekonomiskt överkomlig tillgång till mensskydd, information och lämpliga sanitära inrättningar, särskilt på offentliga platser såsom utbildningsinstitutioner, arbetsplatser, offentliga byggnader och mottagningscentrum.

30. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka offentliga, universella och solidariska sociala trygghetssystem för att säkerställa ett fullständigt och effektivt socialt skydd för alla, inbegripet arbetstagare, egenföretagare och pensionärer, samt att förebygga och ta itu med de bakomliggande orsakerna till fattigdom, även bland förvärvsarbetande, i linje med rådets rekommendation från 2019 om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare. Parlamentet poängterar vikten av att ta itu med de utmaningar som människor med otrygga eller atypiska anställningsformer står inför, särskilt ungdomar som utsätts för åldersdiskriminering och som inte har betalat tillräckliga sociala avgifter för att få tillgång till socialförsäkringsförmåner, och att inkludera konstnärer och arbetstagare inom de kulturella och kreativa sektorerna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta itu med fattigdomen bland äldre genom särskilda åtgärder, med särskild uppmärksamhet på kvinnor, som drabbas oproportionerligt hårt. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att i sina pensionssystem ta lämplig hänsyn till perioder av frånvaro från arbetet på grund av föräldraledighet.

31. Europaparlamentet betonar att den informella ekonomin bör tas upp i strategin för fattigdomsbekämpning, med tanke på att den fortfarande är utbredd i hela EU och leder till arbetstillfällen utan tillgång till rättigheter, adekvat lön, socialt skydd eller arbetsmiljönormer. Parlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att skapa integreringsvägar mellan den informella och den formella ekonomin, till exempel genom att införa förenklade registreringsförfaranden för säsongsarbetare, kroppsarbetare och hushållsarbetare.

32. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta itu med ungdomsfattigdom och socioekonomisk ojämlikhet och erkänna att ungdomar drabbas oproportionerligt hårt av arbetslöshet, otrygga anställningar, utestängning från bostadsmarknaden och social sårbarhet. Parlamentet betonar att ungdomar är överrepresenterade i sektorer som kännetecknas av deltidsarbete, säsongsarbete, otrygga anställningar och odeklarerat arbete, och att andelen unga som varken arbetar eller studerar fortsätter att vara hög i flera medlemsstater och mer än dubbelt så hög som den totala arbetslösheten i EU. Parlamentet framhåller behovet av att stärka ungdomsgarantin som ett viktigt instrument för att främja inkluderingen av unga på arbetsmarknaden, samt behovet av att använda strategin för att utveckla fler synergier mellan detta instrument och europeiska barnstrategin, och att stärka båda instrumenten genom att anta riktade åtgärder, främja bostadslösningar till överkomliga priser för ungdomar inom den kommande planen för bostäder till överkomlig kostnad och förbättra skräddarsytt stöd vid psykisk hälsa och tjänster för social delaktighet som är särskilt utformade för ungdomar. Parlamentet efterlyser stärkt stöd till unga som är på väg ut ur alternativ omvårdnad, för att säkerställa en stabil och värdig väg in i vuxenlivet, bland annat genom att ge ökad tillgång till utbildnings- och sysselsättningsmöjligheter, eller stöd till universitets- eller yrkesutbildning, i syfte att minska risken för fattigdom, social utestängning och hemlöshet under denna kritiska period.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta de dolda formerna av fattigdom och att bekämpa stigmatiseringen av människor som lever i fattigdom och det låga utnyttjandet av tillgängliga sociala förmåner.

34. Europaparlamentet understryker vikten av att få bukt med administrativa hinder som kan hindra utsatta grupper, till exempel romer, från att få tillgång till grundläggande tjänster och socialt skydd, eftersom dessa hinder vidmakthåller och förvärrar fattigdom och utestängning. Parlamentet betonar att nationella id-nummer skulle kunna underlätta lika tillgång till grundläggande tjänster samtidigt som administrativ klarhet och ansvarsskyldighet bibehålls.

35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna

att se över relevant lagstiftning för att uttryckligen förbjuda diskriminering på grund av socioekonomisk status och erkänna att den överlappar med andra former av diskriminering. Parlamentet understryker att det krävs en tydlig rättslig grund för att säkerställa verkställbara rättigheter och skydd för människor som lever i fattigdom och socialt utanförskap. Parlamentet uppmanar vidare rådet att anta sin ståndpunkt om det övergripande antidiskrimineringsdirektivet, i syfte att inleda interinstitutionella förhandlingar.

36. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se över politik och åtgärder som inverkar negativt på människor som lever i extrem fattigdom samt sanktionerna mot dem som tillhandahåller stöd. Parlamentet betonar att sådana åtgärder ofta undergräver värdigheten, förvärrar utanförskapet och är kontraproduktiva när det gäller de långsiktiga målen för social delaktighet.

37. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att undersöka och genomföra proaktiva mekanismer för att se till att alla som är berättigade till sociala förmåner, särskilt personer som tillhör målgrupper för socialt bistånd, på ett effektivt sätt informeras om och beviljas tillgång till dessa förmåner, för att därmed höja den låga utnyttjandegraden, bland annat genom att minska den administrativa bördan i samband med ansökningar om förmåner, säkerställa större transparens och se till att personal utbildas i att nå ut till och hjälpa människor som lever i fattigdom, i syfte att skapa förtroende för de berörda institutionerna.

38. Europaparlamentet beklagar att målet i EU:s strategiska ram för romer 2021–2030 om att minska fattigdomsklyftan mellan romska befolkningsgrupper och den allmänna befolkningen med minst hälften fortfarande är långt ifrån uppnått. Parlamentet betonar att EU:s strategi för fattigdomsbekämpning liksom EU:s strategiska ram för romer och den europeiska barngarantin bör ha det gemensamma målet att främja grundläggande rättigheter, minska ojämlikheten och motverka strukturell diskriminering. Parlamentet understryker vikten av att se till att dessa initiativ genomförs i synergi med varandra, särskilt när det gäller att bekämpa barnfattigdom och bryta det negativa sociala arvet bland romer och resandefolk.

39. Europaparlamentet betonar den växande digitala klyftan, som kan förvärra fattigdom genom att begränsa tillgången till information, och behovet av åtgärder för att ta itu med det digitala utanförskapet för låginkomsttagare och marginaliserade grupper, däribland äldre. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen och medlemsstaterna att främja den digitala delaktigheten för utsatta grupper genom åtgärder och stödprogram som säkerställer deras tillgång till digital teknik, infrastruktur och konnektivitet samt utbildning i grundläggande digitala färdigheter. Parlamentet rekommenderar att tydliga indikatorer införs för att övervaka den

digitala delaktigheten, särskilt bland barn, samtidigt som man fortsätter att skydda barns och tonåringars aktivitet på nätet.

40. Europaparlamentet anser att målet om en fullständig digitalisering av viktiga offentliga tjänster som fastställs i EU:s policyprogram för det digitala decenniet kan öka ojämlikheten, särskilt mellan stads- och landsbygdsområden och mellan olika åldersgrupper och socioekonomiska grupper, eftersom det rör sig bort från individanpassat stöd. Parlamentet betonar i detta avseende behovet av att hitta en balans mellan digitaliseringen av offentliga tjänster och offentlig förvaltning och utsatta gruppers behov. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med denna fråga inom ramen för strategin för fattigdomsbekämpning och de nationella handlingsplanerna och säkerställa nödvändiga resurser, personligt stöd och lämplig utbildning för personal inom centrala offentliga förvaltningstjänster, för att garantera lika tillgång till offentliga tjänster och förhindra att den digitala klyftan vidgas.

41. Europaparlamentet påminner om att den ökande användningen av algoritmer och AI-system inom viktiga offentliga tjänster kan medföra stora risker för att befintliga former av diskriminering, särskilt mot människor som lever i fattigdom, ökar. Parlamentet kräver därför att kommissionen främjar AI-system som är etiskt utformade och säkerställer den övergripande principen om icke-diskriminering i alla EU-förordningar som rör AI.

42. Europaparlamentet betonar att fattigdom och psykisk hälsa är nära sammankopplade och kan påverka varandra negativt. Parlamentet rekommenderar medlemsstaterna att stärka stödet till människor, däribland familjer och barn i utsatta situationer, genom tjänster för psykisk hälsa och psykosocialt stöd och att se till att använda tillräckliga resurser och lämpligt utbildad personal för att tillhandahålla dessa tjänster på ett effektivt sätt.

43. Europaparlamentet betonar vikten av att säkerställa allas rätt att få tillgång till, skapa och delta i kultur och av att undanröja ekonomisk, social och territoriell diskriminering när det gäller tillgången till kultur.

44. Europaparlamentet betonar att personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning drabbas oproportionerligt hårt av klimatförändringarna. Parlamentet upprepar att den gröna och den digitala omställningen måste vara socialt rättvis och inkluderande. Parlamentet kräver att EU-strategin för fattigdomsbekämpning ska innehålla lämpliga och riktade åtgärder som förstärker och kompletterar insatserna för en rättvis omställning och säkerställer en övergripande strategi för att ta itu med sociala och ekonomiska ojämlikheter. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att i den fleråriga budgetramen för 2028–2034 avsätta tillräcklig finansiering för investeringar till stöd för människor under dessa

omställningar, med särskild uppmärksamhet på låginkomsthushåll.

45. Europaparlamentet betonar att människor som bor på landsbygden, i avlägsna samhällen och i områden med glest utbud av offentliga tjänster löper större risk att drabbas av fattigdom och social utestängning på grund av brist på sysselsättningsmöjligheter, offentliga tjänster (däribland utbildning och kollektivtrafik), digital konnektivitet samt höga energi- och transportpriser. Parlamentet begär att de särskilda behoven hos människor som bor i dessa områden beaktas i strategin för fattigdomsbekämpning.

En strategi med barnfattigdom i centrum

46. Europaparlamentet beklagar att antalet barn som löper risk för fattigdom och social utestängning har ökat. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att strategin för fattigdomsbekämpning aktivt bekämpar barnfattigdom ur ett livscykelperspektiv, med tanke på att de första åren i barnens liv är avgörande för deras fysiska, psykiska, kognitiva, sociala och känslomässiga utveckling och för deras möjligheter att förverkliga sig själva genom hela livet, i syfte att bryta den onda cirkeln med nedärvd fattigdom.

47. Europaparlamentet påminner om att kommissionens ordförande Ursula von der Leyen 2019 åtog sig att säkerställa att alla barn i Europa som riskerar att drabbas av fattigdom eller social utestängning har tillgång till de mest grundläggande rättigheterna, såsom hälso- och sjukvård och utbildning, vilket 2021 följdes av att rådets rekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti antogs. Parlamentet betonar att målen i den europeiska barngarantin inte kan uppnås utan en ambitiös särskild budget på både EU-nivå och nationell nivå. Parlamentet upprepar i detta sammanhang sitt krav om en betydande särskild budget på minst 20 miljarder euro för den europeiska barngarantin. Parlamentet betonar det akuta behovet av att tilldela denna särskilda budget i den kommande fleråriga budgetramen för att möta den växande utmaningen med barnfattigdom och social utestängning

48. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att hjälpa medlemsstaterna att utan dröjsmål stärka och fullt ut genomföra den europeiska barngarantin för att säkerställa tillgång till effektiv och kostnadsfri hälso- och sjukvård, utbildning, förskoleverksamhet och barnomsorg, effektiv tillgång till lämpliga och anständiga bostäder samt hälsosam kost för alla behövande barn. Parlamentet understryker i detta sammanhang vikten av effektiv och allmän tillgång till skolmåltider till överkomliga priser. Parlamentet framhåller den europeiska barngarantins centrala roll i kampen mot barnfattigdom och social utestängning och rekommenderar lämplig samordning och koppling mellan detta instrument och strategin för fattigdomsbekämpning. Parlamentet betonar vikten av att medlemsstaterna genomför den fullt ut och i rätt tid. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillgängliggöra

och fullt ut utnyttja alla resurser, inbegripet ESF+ och faciliteten för återhämtning och resiliens, för att genomföra den europeiska barngarantin på ett effektivt sätt och att samtidigt säkerställa ökade medel för att främja utbildningsmässig inkludering.

49. Europaparlamentet välkomnar den uppdatering som nyligen gjordes av ramen för övervakning av barngarantin[60] och de nya indikatorer som införts i ramen i syfte att effektivisera övervakningen av framstegen i genomförandet av detta instrument i medlemsstaterna. Parlamentet understryker hur viktigt det är med datainsamling och övervakningssystem för att förstå de hinder som utsatta barn möter och möjliggöra skräddarsydda insatser och skräddarsydd resursfördelning. Parlamentet uppmanar kommittén för socialt skydd att fortsätta sitt arbete med att förbättra övervakningsramen så att den förblir relevant och att åtgärda kvarstående dataluckor samt uppmanar medlemsstaterna att använda denna gemensamma övervakningsram och samtidigt anpassa den till sina särskilda omständigheter när det gäller barnfattigdom.

50. Europaparlamentet understryker vikten av fritidsverksamhet och av att motverka avhopp från skolan. Parlamentet anser att strategin för fattigdomsbekämpning är en möjlighet att främja en kvalitetshöjning av förskoleverksamheten och barnomsorgen genom tillräckliga ekonomiska och mänskliga resurser, personalutbildning, förbättrade system för tidig varning och åtgärder för att utvärdera och kontinuerligt förbättra den pedagogiska kvaliteten, såsom läs- och skrivkunnighet och räknefärdighet, i syfte att säkerställa barnens övergripande utveckling. Parlamentet betonar vikten av att överbrygga ihållande klyftor i funktionell läs- och skrivkunnighet och räknefärdighet, genom riktade insatser i formella och informella utbildningsmiljöer, för att minska betydande hinder som finns när det gäller att övervinna fattigdom.

51. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att europeiska barngarantin ***tilldelas*** en särskild budget av betydande storlek, som genomförs genom ESF+, för att bemöta de växande utmaningarna med barnfattigdom och social utestängning, och uppmanar medlemsstaterna att avsätta minst 5 % av medlen från ESF+ till särskilda projekt och strukturella investeringar för att bekämpa barnfattigdom, där minst 10 % bör öronmärkas för medlemsstater som har en högre nivå av barnfattigdom och social utestängning än EU-genomsnittet. Parlamentet betonar att denna investering i nästa generation, utöver att säkerställa barns välbefinnande, är en sund investering som skulle förhindra framtida

---

60 Kommittén för socialt skydd, Update of the monitoring framework for the European Child Guarantee (Autumn 2025), 4 februari 2026, https://webgate.ec.europa.eu/circabc-ewpp/ui/group/bab664d7-1188-47b2-9fa6-869902320ba2/library/d7064b47-8a07-47b6-8d9f-0dc08849f2b7/details.

samhällskostnader[61]. Parlamentet betonar att användningen av dessa medel bör vara transparent och kräver att sociala organisationer deltar i planeringen, genomförandet och utvärderingen av dem.

52. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen att noggrant övervaka genomförandet av europeiska barngarantin i samtliga medlemsstater som en del av den europeiska planeringsterminen och de landsspecifika rekommendationerna. Parlamentet anser att de landsspecifika rekommendationerna bör återspegla medlemsstaternas budgetmässiga efterlevnad av det minsta anslag för att bekämpa barnfattigdom som krävs enligt ESF+-förordningen.

53. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att se till att barnomsorg av hög kvalitet är tillgänglig för alla, i syfte att stödja förskoleverksamhet och barnomsorg som en avgörande drivkraft för att bryta fattigdomscykeln och öka föräldrarnas deltagande på arbetsmarknaden, med erkännande av att omsorgsansvaret i oproportionerligt hög grad faller på kvinnor.

54. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa ett barnperspektiv i sina system för socialt skydd och att stärka dem genom att tillhandahålla särskilda förmåner till behövande barn för att stödja deras utveckling och välbefinnande, såsom barnbidrag, skolmåltider och program för lägre kostnader för kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet.

55. Europaparlamentet betonar att barn som drabbas av fattigdom och social utestängning möter svårigheter inom olika områden av sin utveckling. Parlamentet framhåller i detta avseende vikten av en sektorsövergripande strategi där alla berörda aktörer arbetar i partnerskap och utvecklar en integrerad strategi för att identifiera svårigheter och motverka ojämlikheter i barndomen genom att tillhandahålla barnskydd och familjestödstjänster. Parlamentet framhåller att vissa barn som drabbas av fattigdom, och deras familjer, kan behöva särskilt stöd, till exempel från logopeder, ögonläkare, psykologer, arbetsterapeuter och dietister. Parlamentet vill att strategin för fattigdomsbekämpning aktivt främjar partnerskap mellan utbildningstjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och sociala tjänster för att underlätta tillgången till vård och omsorg och överföringen av information mellan tjänster i syfte att förbättra integrerade stöd- och samordningsmekanismer för behövande barn.

56. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa varje barns rätt till familjeliv, vilket innebär att fattigdom, instabila boendeförhållanden eller bristande tillgång till

---

61 Europeiska kommissionen, *Update of the EU framework for monitoring the implementation of the European Child Guarantee*, 2 juni 2025.

adekvata offentliga tjänster aldrig används som enda skäl för att placera barn i institutionell vård. Parlamentet rekommenderar medlemsstaterna att utarbeta nationella strategier för förebyggande och en proaktiv socialpolitik för att förhindra att barn skiljs från sina familjer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att institutionalisering av barn och ungdomar ses som en sista utväg och att investera i säkra familjehemssystem för barn och ungdomar för att underlätta övergången från institutionell vård till familjevård och samhällsbaserad vård. Parlamentet rekommenderar att medlemsstaterna utformar och genomför övervakningsmekanismer för att identifiera fattigdomsrelaterad familjeseparation.

57. Europaparlamentet påminner om EU:s mål att övergå från institutionsvård till samhälls- eller familjevård. Parlamentet erkänner att strategin för fattigdomsbekämpning utgör en möjlighet att bygga broar till den europeiska barngarantin, särskilt med åtgärder för att stödja målgruppen barn i institutionsvård. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut utnyttja såväl ESF+ som andra relevanta europeiska och nationella medel för att slutföra avinstitutionaliseringen, så att barn kan leva i en familje- eller samhällsmiljö.

58. Europaparlamentet fördömer alla former av våld, övergrepp, utnyttjande och vanvård av barn. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa investeringar i system för skydd av barn, bland annat för att bekämpa våld mot och bland barn, inbegripet nätvåld och nätmobbning, särskilt när det baseras på socioekonomiska grunder och drabbar utsatta barn, för att uppmuntra till utbyte av bästa praxis på detta område i syfte att utrota våld och trakasserier.

Fattigdomsbekämpning genom att öka det demokratiska deltagandet

59. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa lämpliga, effektiva och transparenta mekanismer för att underlätta meningsfullt och kontinuerligt deltagande av människor med egen erfarenhet av fattigdom i alla skeden av beslutsfattandet, inklusive utformningen, genomförandet och utvärderingen av politik som påverkar människor som lever i fattigdom, vilket ska gå hand i hand med en metod och kapacitetsuppbyggnad som möjliggör sådant deltagande och resulterar i samskapande och inte enbart samråd, i linje med principen ”ingenting om oss utan oss”.

60. Europaparlamentet rekommenderar att det hålls en årlig konferens för att bedöma genomförandet av strategin för fattigdomsbekämpning, med en bred och mångsidig sammansättning av bland annat personer som har egen erfarenhet av fattigdom, särskilt kvinnor. Parlamentet betonar att konferensen bör bidra till

EU:s formella övervakning av strategin för fattigdomsbekämpning genom att ge utrymme för översyn av framstegen mot tydliga riktmärken och indikatorer. Parlamentet begär i detta avseende att man aktivt stöder direkt deltagande av människor med egen erfarenhet av fattigdom och att detta betraktas som avgörande för att utvärdera strategins faktiska effekter.

61. Europaparlamentet erkänner vikten av de olika sociala organisationer, inbegripet ideella sådana, som deltar i kampen mot och förebyggandet av fattigdom, och den roll som dessa organisationer spelar i kampen mot fattigdom, och understryker behovet av att involvera dem på ett meningsfullt sätt och av att stärka de resurser som anslås för att stödja deras arbete.

Lämplig institutionell samordning och förvaltning

62. Europaparlamentet understryker att, för att strategin för fattigdomsbekämpning ska lyckas, kommer det också att behövas ett intersektionellt förhållningssätt och en adekvat finansiering samt lämplig övergripande samordning mellan förvaltningsorgan och beslutsfattande organ på alla nivåer som deltar i genomförandet av strategin. Parlamentet upprepar att strategin för fattigdomsbekämpning måste integreras i sin helhet i all relevant politik för att säkerställa konsekvens, effekt och långsiktig hållbarhet.

63. Europaparlamentet anser att ansvarsområdet på EU-nivå, medlemsstatsnivå och regional nivå för att uppnå fattigdomsutrotning bör definieras på lämpligt sätt i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

64. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa en övergripande princip i strategin för fattigdomsbekämpning enligt vilken all relevant sektorspolitik på EU-nivå måste inbegripa en konsekvensbedömning på förhand avseende fattigdom och ojämlikhet, bland annat genom bedömningar av fördelningseffekter[62], med särskild uppmärksamhet på vilka effekterna blir för dem som löper störst risk att drabbas av social utestängning och extrem fattigdom.

65. Europaparlamentet betonar att EU måste fortsätta att fokusera på kampen mot hemlöshet, extrem fattigdom och social utestängning, genom tillräckligt ekonomiskt stöd, främjande av ömsesidigt lärande om medlemsstaternas strategier och erfarenheter och inrättande av en systematisk strategi för att övervaka framsteg och effektiviteten i de åtgärder som vidtas.

---

62 Kommissionens meddelande av den 28 september 2022 *Bättre bedömning av fördelningseffekter av medlemsstaternas politik* (COM(2022)0494).

66. Europaparlamentet påminner om att indikatorn för andelen personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning inte omfattar alla bakomliggande orsaker till fattigdom, särskilt eftersom den inte tar hänsyn till personer som bor utanför privata hushåll, kvalitativa aspekter av fattigdom och personers egna erfarenheter av marginalisering. Parlamentet understryker att fattigdom omfattar mer än otillräcklig inkomst eller materiell fattigdom. Parlamentet uppmanar kommittén för socialt skydd att samarbeta med relevanta intressenter för att förnya sättet att statistiskt mäta andelen personer som löper risk för fattigdom eller social utestängning så att det ger en tydligare, disaggregerad och mer flerdimensionell bild av fattigdom och social utestängning.

67. Europaparlamentet betonar att strategin för fattigdomsbekämpning endast kommer att ge resultat om den åtföljs av tillräcklig finansiering på EU-nivå och nationell nivå. Parlamentet insisterar på behovet av att skydda och stärka sammanhållningspolitiken för att fortsätta stödja den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och bekämpa asymmetrier mellan och inom EU:s medlemsstater inom ramen för nästa fleråriga budgetram. Parlamentet efterlyser i detta avseende tillräckliga och öronmärkta medel för att stärka politik som bidrar till att utrota fattigdom, inbegripet riktat stöd till marginaliserade och utsatta grupper. Parlamentet framhåller i detta sammanhang den viktiga betydelsen av dels ESF+, som främjar social inkludering och bekämpar fattigdom, särskilt genom att tillhandahålla stöd till dem som har det sämst ställt och till europeiska barngarantin, dels Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Asyl-, migrations- och integrationsfonden. Parlamentet betonar vikten av att optimera användningen av EU-medel, inbegripet faciliteten för återhämtning och resiliens, för att finansiera konkreta åtgärder mot fattigdom, såsom ekonomiskt överkomliga och energieffektiva bostäder, tillgång till förskoleverksamhet och barnomsorg av hög kvalitet, till exempel genom EU:s skolprogram, tillgänglig kollektivtrafik och riktat energistöd till låginkomsthushåll. Parlamentet betonar behovet av att säkerställa en särskild och tillräcklig tilldelning av medel till livsmedelsbanker som tillhandahåller materiellt stöd, inbegripet livsmedelsbistånd, så att de har tillräcklig kapacitet i verksamheten och kan reagera snabbt vid stigande nivåer av livsmedelsosäkerhet och materiell fattigdom. Parlamentet understryker att stöd av sådant slag måste kompletteras med åtföljande åtgärder som främjar social inkludering och vägar ut ur fattigdom i linje med reglerna för ESF+.

68. Europaparlamentet påminner om de tematiska nödvändiga villkor som gäller för Eruf, ESF+ och Sammanhållningsfonden i enlighet

med bilaga IV till Europaparlamentets förordning (EU) 2021/1060[63], som fastställer gemensamma bestämmelser för dessa medel, särskilt nödvändigt villkor 4.4, ”Nationell strategisk politisk ram för social delaktighet och fattigdomsminskning”. Parlamentet betonar vikten av att koppla strategin för fattigdomsbekämpning och finansieringen av denna till de tidigare fastställda målen. Parlamentet uppmanar kommissionen och rådet att se till att de gemensamma bestämmelserna för Eruf och ESF+ på ett bättre sätt återspeglar dessa särskilda mål och att införliva strategin för fattigdomsbekämpning, liksom jämställdhetsintegrering, i nästa fleråriga budgetram.

69. Europaparlamentet påminner om att bland annat energi och transport är viktiga samhällsviktiga tjänster som alla bör ha tillgång till, och insisterar därför på att särskild uppmärksamhet ägnas åt de sociala klimatplaner som medlemsstaterna är skyldiga att utforma och genomföra inom ramen för den sociala klimatfonden, genom att investera i energieffektivitet, bostadsrenovering och tillgång till förnybara energikällor och transportsystem till överkomliga priser. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att aktivt involvera människor i utsatta situationer, så att stödet verkligen kan nå dem som behöver det mest. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utbyta bästa praxis i kampen mot energifattigdom, såsom energikuponger och reglering av energipriser.

70. Europaparlamentet betonar att EU-medel på grund av sin komplexitet är svåra att få tillgång till på lokal nivå och för organisationer med färre tekniska resurser. Parlamentet understryker behovet av att förenkla genomförandet av EU:s finansieringsmekanismer och arrangemangen för att förse de slutliga stödmottagarna med dessa medel, och att utbilda personal vid de berörda offentliga myndigheterna och organisationerna. Parlamentet understryker att enligt ESF+-förordningen måste medfinansieringsgraden för stöd till de personer som har det sämst ställt fortsätta att ligga på eller omkring 90 %, vilket bör underlätta tillgången till denna finansiering för program och verksamhet som utformats för att bidra till att utrota fattigdom.

°

---

63 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

° °

71. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.